«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»
Ректори Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав», профессор
Курбонзода М.Р.
____
«___» ______10______ соли 2025

ХУЛОСАИ
МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ ТАЪЛИМИИ «ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ БОХТАР БА НОМИ НОСИРИ ХУСРАВ»

Диссертатсияи Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) дар кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав иҷро шудааст.

Дар ҷараёни омода намудани диссертатсия Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович докторанти кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба шумор мерафт.

Довталаби дараҷаи илмӣ Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович соли 2011 ба ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дохил шуда, онро соли 2015 хатм намуд. Пас аз хатми донишгоҳи номбурда барои идомаи таҳсил ба зинаи магистратура аз рӯйи ихтисоси забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дохил шуда, соли 2017 зинаи мазкурро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик хатм намуд.

Номбурда бо фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 3.09.2018 таҳти №106у-ст ба ҳайси докторанти кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷик қабул карда шудааст.

Мавзуи диссертатсияи доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович бо қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 25.12.2017, таҳти №5 зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор Муродиён Ҳ.Ғ. тасдиқ шуда буд. Мутаассифона, соли 2020 профессор Муродиён Ҳ.Ғ. аз

дунё гузаштанд. Аз ин рӯ, мавзуъ ва роҳбари илмӣ бори дуюм бо қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 27.04.2021, таҳти №9 зери роҳбарии номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Худоёрзода Раҷабалӣ Сара ба тасдиқ расонида шуд.

Бо таваҷҷуҳ бо такмили самт ва равияҳои илмӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва пас аз муҳокима ва баррасии диссертатсия ва мушаххас намудани самти ихтисос аз тарафи муҳаққиқони соҳа пешниҳод гардид, ки ба номи мавзуъ тағйирот ворид карда шавад. Дар ин росто, номи мавзуъ дар шакли зерин «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» иваз карда шуда, бо қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 30.09.2025, таҳти №2 ба тасдиқ расонда шуд.

Роҳбари илмии Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав Худоёрзода Раҷабалӣ Сара мебошад.

Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дар таърихи 30.06.2025, таҳти № 01/41 ба докторант аз рӯйи ихтисос (PhD) дар бораи супоридани имтиҳоноти маҷмуӣ маълумотномаи академӣ (транскрипт) додааст.

Диссертатсияи Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» дар ҷаласаи кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 22.10.2025, таҳти №3 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудиҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» чунин хулоса қабул карда шуд:

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзуъ бо шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Номи мавзуъ бо шиносномаи ихтисос ва муҳтавои он ба тартиби муқарраршудаи таълифи диссертатсия барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) мувофиқат мекунад.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди

илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Мавзуи диссертатсия ба «Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми сентябри соли 2020, № 503 тасдиқ шудааст, мутобиқат дорад. Илова бар ин, ба маводи диссертатсия зимни пажуҳиши мавзуъ ва масъалаҳои гуногуни таърихи адабиёти тоҷик, назарияи адабиёт, адабиёти ҷаҳон ва рӯзноманигорӣ метавон такя кард.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он пурра мувофиқат мекунад. Муҳтавои асосии диссертатсия дар маърузаву гузоришҳои диссертант дар конференсияҳои байналмилаливу ҷумҳуриявӣ ва семинарҳои ҳамасолаи илмиву назариявии ҳайати проффесорон ва омӯзгорони кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав мавриди муҳокима ва баррасӣ қарор гирифтааст.

Мавҷудияти санадҳои тасдиққунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Масъалаҳои дар рисола баррасишуда дар якчанд самт қобили татбиқанд: Хулоса ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллифро ҳангоми таълифи китобу дастурҳои назарии адабиётшиносии тоҷик мавриди истифода қарор додан мумкин аст. Дар ҷараёни таълими фанни «Таърихи адабиёт» дар макотиби олӣ, ки ҷузъи муҳими барномаи таҳсилоти филологӣ маҳсуб мешавад, таҳқиқоти мазкур роҳнамои хуб буда метавонад. Дар таҳияи курсҳои махсус (лексияҳо) дар мавзуъҳои «Романҳои таърихии адабиёти муосири тоҷик», «Насри таърихӣ дар эҷодиёти Аброр Зоҳир» ва «Методологияи таҳлили осори насрӣ» низ муҳаққиқону толибилмон метавонанд аз хулосаҳои диссертатсия баҳраманд гарданд. Дар раванди дарсҳои амалӣ ва семинарӣ вобаста ба ташаккули мақсадноки ҷаҳонбинии миллӣ-худогоҳӣ дар осори адибони даврони Истиқлол, бахусус, дар эҷодиёти Аброр Зоҳир аз натиҷаҳои диссертатсия метавон ба таври васеъ истифода кард.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқи диссертатсионӣ. Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмиро дараҷаи дарки масъалаҳои дар диссертатсия баррасишуда, натиҷаҳо ва хулосаҳои асосии кор, муқаррароти ба ҳимоя пешниҳодшуда ва мустақил ифода шудани нуқтаи назари ӯ нисбат ба мавзуи таҳқиқ таъйид мекунанд. Саҳми фардии муаллиф дар гирдоварӣ ва таҳқиқи маводи зарурӣ роҷеъ ба вижагиҳои насри таърихии Аброр Зоҳир ва дар ин замина бо далелҳои муътамад

муайян намудани аҳаммияти илмию бадеии он дар адабиёт мушаххас мешавад.

Диссертатсияи Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) пурра мувофиқат мекунад.

Мавзуи диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) мутобиқат менамояд:

- Бандҳои 31-35-37 - и «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» - и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267.

Диссертатсия аз муқаддима, 3 боб, 9 зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзуъ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 11 мақолаи илмӣ, аз ҷумла, 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи шомили феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон воридбуда, интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 3,5 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I.Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

[1-М]. Турахонов С.А., Ҳасани Муродиён. Фарҷоми ишқи хомпази пухтапиндор / С.А. Турахонов, Муродиён Ҳасан // Паёми Донишгоҳи давлатии Қӯрғонтеппа ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2018. – №1/1 (51). – С. 16-21.

[2-М]. Турахонов С.А. Аброр Зоҳир – нависандаи сермаҳсули даврони Истиқлол / С.А. Турахонов // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2019. – №1/3 (65). – С. 20-24.

[3-М]. Турахонов С.А. Осори публитсистии Аброр Зоҳир / С.А. Турахонов // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2021. – №1/3 (89). – С. 51-55.

[4-М]. Турахонов С.А. Истифодаи шеър дар романи «Мунтасир» / С.А. Турахонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2021. – №7 2413–516X. – С. 228-233.
[5-М]. Турахонов С.А. Симои Ҷомӣ дар романи таърихӣ / С.А. Турахонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2022. – №4 2413–516X. – С. 187-195.
[6-М]. Турахонов С.А. Мавзуи романҳои таърихии Аброр Зоҳир / С.А. Турахонов // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав. Силсилаи илмҳои гуманитарӣ ва иқтисодӣ. – Бохтар, 2025. – №1/3 (137). – С. 68-74.

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

[7-М]. Турахонов С.А. Ормонномаи таърихии миллат / С.А. Турахонов // Ҷумҳурият. – №15 (24122) аз 22 январи соли 2021.
[8-М]. Турахонов С.А., Худоёрзода Р., Калимаҳои шевагӣ ва зарбулмасалу мақол дар романи «Ҷилои ҷоми Ҷомӣ» / С.А., Турахонов, Р. Худоёрзода // Меҳровар, №3 (41), 2022. – С. 30-31.
[9-М]. Турахонов С.А. Тасвири симои бадеӣ-таърихии Мунтасир дар романи «Мунтасир»-и Аброр Зоҳир / С.А. Турахонов // Маводи Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ таҳти унвони «Мавлоно ва ҷаҳони муосир» (27-28 апрели соли 2023) С. 216-223.
[10-М]. Турахонов С.А. Инъикоси симоҳои таърихӣ дар романи «Мунтасир»-и Аброр Зоҳир ва воқеияти он дар китоби «Тоҷикон»-и Бобоҷон Ғафуров / С.А. Турахонов // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҷумҳуриявӣ бахшида ба 115-солагии академик Бобоҷон Ғафуров дар мавзуи «Бобоҷон Ғафуров – муаррифгари таърих ва тамаддуни тоҷикон» 16.12.2023. С. 193-196.
[11-М]. Турахонов С.А. «Ёри ғор» – асари бадеии таърихӣ / С.А. Турахонов // Хатлон. – №66 (10951), аз 22 октябри соли 2025.

Ҷаласа қарор қабул кард:

1. Диссертатсияи Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) кори таҳқиқии анҷомёфта ҳисобида шавад.
2. Диссертатсияи Турахонов Салоҳиддин Абдураҳмонович дар мавзуи «Вежагиҳои ҳунарӣ ва мавзуии насри таърихии Аброр Зоҳир» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D020500 – Филология (6D020501 – Адабиёти тоҷик) бо

дарназардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя ба шурои диссертатсионӣ тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав аз 22.10.2025, №3 қабул гардидааст.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 17 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 17 нафар, «муқобил» – нест, «бетараф» – нест.

Раиси ҷаласа:
номзади илмҳои филологӣ, дотсент,
мудири кафедраи адабиёти тоҷик Аҳмадов С.Г.

Котиби илмии ҷаласа:
номзади илмҳои филологӣ,
дотсенти кафедраи адабиёти тоҷик Маҳмадалиева М.Р.

Имзоҳои С. Аҳмадов ва
М. Маҳмадалиеваро тасдиқ менамоям:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
ДДБ ба номи Носири Хусрав: Исозода Т.И.

Нишонӣ: 735140, ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67.
Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи
давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав»
Тел: (832 22) 2-45-20; 2-22-53; E-mail: bqu-1978@mail.ru